

i Danmark med 10%. Danmark er dog stadig det land i Europa, der smider mest affald ud, og madspild fylder betragteligt i affaldsspanden. Danskerne smider 680.000 ton mad ud om året. Hvis vi nedbringer madspildet, passer vi både på vores fødevarerressourcer og sparer familiens madbudget for unødige udgifter. Vi nedsætter også mængden af emballage betragteligt.

Fødevarer fra supermarkedet er ofte pakket ind i plastik og skumbakker. Hos en supermarkeds kæde i Storbritannien beder man kunderne om at skille sig af med overflødig emballage lige efter varekøbet. Det gør forretningen klogere på, om varerne er overemballerede. Og forbrugeren kommer af med sit affald. På den måde opsamler produktions- og distributionskæden respons fra kunderne til at skabe et mere tidssvarende og miljøvenligt emballagesystem.

Vi kan sjældent helt undgå emballage. Men når madvarerne skal bringes hjem, kan et indkøbsnet med fordel erstatte plastbæreposen. Plastikposer og plastikflasker finder i massive mængder vej til havene, hvor de forurener plante- og dyreliv. Ved at bruge et indkøbsnet eller vælge en pose af nedbrydelige materialer er du med til at sætte en stopper for, at mængder af plastik ophobes i det globale økosystem. Samtidig bruges der færre fossile ressourcer, som tillige udsender CO₂ ved både produktion og bortskaffelse.

Den dekorative kagedåse, der går i arv fra generation til generation, er et billede på en beholder, der ikke belaster miljøet, efter den er taget i brug. Bruger du på samme måde genanvendelige beholdere til madrester, som skal til køl og frys, eller til madpakken, kan du spare engangsemballage.

Affaldet skal tilbage i kredsløbet

I Asiens fastfood-køkkener kan man møde mad pakket ind i bambusblade og træspåner eller serveret på bananblade eller bambusspid. De er smukke i al deres enkelhed og går umiddelbart tilbage i kredsløb efter brug. Og dermed er de langt mere skånsomme overfor miljøet end pizzabakken og skumplastbakken, for ikke at tale om de mange aluminiumsdåser i farvestrålende farver. Når emballagen efter brug skal videre i kredsløb, skal den sendes rigtigt videre fra køkkenet, så de brugbare materialer ikke går op i røg på forbrændingen.

Mange emballager kan genbruges som de er eller sendes til genanvendelse, hvor de omformes og indgår som råmaterialer i nye produkter. Det forudsætter imidlertid, at vi bliver meget bedre til at kildesortere. I boligen skal der være plads til at sortere glas, papir, pap, metal, elektronik, glas og flere slags plastik. Pantordningerne hjælper os med at sende ressourcerne tilbage i cirkulation. Ud over pantordninger for glas, plastikflasker og drikkedåser, som er udbredt

i mange lande, bør flere andre emballager indgå i et pantsystem. Det kan for eksempel være emballager som flamingo, hårde plastmaterialer og forskellige typer aluminiumsemballage.

Problemet med sortering melder sig også, når man bevæger sig gennem bylivet med fastfood i hånden og vil skille sig af med emballagen. I mange lande, for eksempel Tyskland, Tyrkiet og Kina, kan man sortere sit gadeaffald - men det kan man endnu ikke i Danmark.

Aluminium fra chokoladefolie, konserverdåser, køkkenredskaber og kapsler fra fyrfadslys kan genanvendes. Ved at genanvende aluminium sparer man 95% af den energi, som normalt bruges til at fremstille nye aluminiumsprodukter. Og på den måde kan man også spare mange ressourcer. 100 brugte aluminiumsdåser kan blive til 88 nye.

135 bakker leverpostej kan levere det aluminium, der skal bruges til at fremstille en cykel. Så når 13.500 tons aluminium årligt køres til forbrænding i Danmark, går vi glip af materialer, der kan bruges til fremstilling af 5 millioner nye cykler. Når man sender brugt aluminium til genbrugsstationen, sparer man udvinding af nye ressourcer. På den måde er man med til at passe på levesteder og grundvand i Brasilien og Venezuela, og samtidig nedsættes CO₂-udledningen.

Der er andre fordele end besparelser på ressource- og energiforbrug, når vi sorterer affaldet rigtigt. En del affald, der kunne anvendes til nye produkter, bliver ved afbrænding til kræftfremkaldende og reproduktionsforstyrrende stoffer. De skaber forstyrrelser i både miljø og mennesker. Derfor er det en gevinst for alle, når PVC-plast og aluminium går til genanvendelse frem for, at det sendes med husholdningsaffaldet til forbrændingen.

Fra 'vugge til vugge' tænkt ind i fødevarer

I dag kan man lave produkter efter 'vugge til vugge'-princippet, hvor en udtjent vare betragtes som en anvendelig råvare. Det betyder, at producenten fra idé til fremstilling af varen indtænker, hvordan varen og dens emballage efter brug kan indgå som nyt materiale i andre varer. Dele af varen kan måske vende tilbage i jorden og blive til næring i naturens kredsløb. På den måde indgår produkterne i en vedvarende proces, hvor råmaterialer ideelt set cirkulerer videre i det uendelige. Den måde at håndtere materialer på har naturen praktiseret i millioner af år, selv under drastiske klimamæssige og evolutionære ændringer.

Ved at tage ved lære af naturens grundprincipper, hvor alt affald er brugbart råmateriale i videre processer, kan vi nå frem til en mere bæredygtig livsstil.

Mere kildesortering

En stor del af vores emballage rummer dyrebare materialer. Alt efter hvordan emballagen håndteres efter brug, kan den forvandles til giftstoffer eller til brugbare materialer.